

Uchwała Nr 35/ 2012
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 23 maja 2012 r.

w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń złożonych przez Wójta Gminy Nowa Słupia do wniosków Nr 20 (w tym 20.1 i 20.2), 25.2, 27.2, 27.3, 29.2, 29.5, 29.6, 30.2, 39, 40, 41.2, 42.7 oraz 44.3 zawartych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 10.04.2012 r. znak WK-060.64.2011.1642.2012

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Henryk Rzepa - Prezes Izby

Członkowie: Stanisław Banasik, Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Ewa Midura – sprawozdawca, Ireneusz Piasecki, Zbigniew Rękas

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 5a ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 Nr 55, poz. 577 z późn. zm.)

p o s t a n a w i a

- 1. Nie uwzględnić zastrzeżeń dotyczących wniosków Nr 20.1, 27.2, 27.3, 29.2, 29.5, 29.6, 39, 41.2 i 44.3 zawartych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 10.04.2012 r. znak WK-060.64.2011.1642.2012 z powodu zgodności tych wniosków z obowiązującymi przepisami prawa.**
- 2. Nie uwzględnić zastrzeżenia dotyczącego wniosku Nr 30.2 zawartego w w/w wystąpieniu pokontrolnym z powodu niewskazania podstawy do złożenia zastrzeżenia do tego wniosku określonej w art. 9 ust. 4 w/w ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych**
- 3. Uwzględnić zastrzeżenia dotyczące wniosków Nr 20.2, 25.2, 40 i 42.7 zawartych w w/w wystąpieniu pokontrolnym z powodu stwierdzenia, iż wnioski te zostały sformułowane w oparciu o niewłaściwe zastosowanie wskazanych w nich przepisów prawa oraz z uwagi na uwzględnienie zastrzeżeń dotyczących wniosków Nr 20.2, 25.2, 40 i 42.7. wnioski te uchylić.**

U z a s a d n i e n i e

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach skierowała w dniu 10.04.2012 r. do Wójta Gminy Nowa Słupia wystąpienie pokontrolne znak:WK-060.64.2011.1642.2012 sporządzone po zakończeniu kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 07.11.2011 – 08.02.2012 r. W/w wystąpienie doręczone zostało Wójtowi Gminy Nowa Słupia w dniu 12.04.2012 r.

W dniu 26.04.2012 r. doręczone zostały w trybie art. 9 ust. 4 w/w ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych zastrzeżenia do w/w wystąpienia pokontrolnego, dotyczące wniosków pokontrolnych Nr 20, 25.2, 27.2, 27.3, 29.2, 29.5, 29.6, 30.2, 39, 40, 41.2, 42.7 oraz 44.3 .

W celu rozpatrzenia przedmiotowych zastrzeżeń Kolegium RIO w Kielcach zapoznało się z niżej wymienionymi dokumentami:

- 1) wystąpieniem pokontrolnym znak: WK-060.64.2011.1642.2012 z dnia 10.04.2012 r. w zakresie dotyczącym w/w kwestionowanych wniosków pokontrolnych
- 2) uchwałą Nr VIII/76/09 Rady Gminy Nowa Słupia z dnia 9 grudnia 2009 roku w sprawie udzielenia przez Gminę Nowa Słupia poręczenia długoterminowej pożyczki zaciąganej przez Związek Gmin Gór Świętokrzyskich w Bodzentynie
- 3) uchwałą Nr 9/2009 Zgromadzenia Związku Gór Świętokrzyskich w Bodzentynie z dnia 24 sierpnia 2009 r. ze zmianami (w szczególności uchwałą 14/2009 z dnia 6 listopada 2009)
- 4) umową pożyczki nr 110/09 z dnia 10 grudnia 2009 roku zawartą pomiędzy Związkiem Gmin Gór Świętokrzyskich w Bodzentynie a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach
- 5) porozumieniem w sprawie poręczenia umowy pożyczki z dnia 11 grudnia 2009 roku zawartym pomiędzy Gminą Nowa Słupia i Związkiem Gmin Gór Świętokrzyskich
- 6) notami księgowymi sporządzanymi przez Związek Gmin Gór Świętokrzyskich w Bodzentynie dla Urzędu Gminy w Nowej Słupii (dowód 32/11, 140/11, 597/11, 757/11, 1293/11, 1216/11, 1453/11, 1865/11, 1865/11, 1896/11 oraz Nr 10/WFOŚiGW/ods/2011) wraz z pismem WFOŚiGW z dnia 29.03.2011 r. skierowanym do w/w związku dot. zadłużenia z tytułu odsetek w kwocie 5.531,33 zł.
- 7) wyciągiem z protokołu kontroli w zakresie dotyczącym wniosków 20-30.2 i wniosku 44.3
- 8) informacją Wójta Gminy o realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 09.05.2012 r. (znak.302.53.2012)
- 9) uchwałą budżetową Gminy Nowa Słupia na 2012 rok ze zmianami

I. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 20 o treści:

20.1 „Wydatków budżetowych dokonywać zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków, zgodnie z przeznaczeniem i w wysokości oraz terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 2 i ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)”.

20.2 „Wystąpić do Związku Gmin Gór Świętokrzyskich o zwrot bezpodstawnie dokonanych z budżetu gminy wydatków tytułem spłat rat pożyczki wraz z odsetkami zaciągniętej w WFOŚiGW przez ZGGS”.

Kolegium RIO w Kielcach ustaliło, że:

- w dniu 9 grudnia 2009 roku Rada Gminy w Nowej Słupii uchwałą Nr VIII/76/09 udzieliła poręczenia do wysokości 1.287.877,78 zł tytułem zabezpieczenia spłaty pożyczki zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach przez Związek Gmin Gór Świętokrzyskich w Bodzentynie na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadania pn. Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Nowa Słupia. Udzielone poręczenie obejmować miało zarówno wartość nominalną pożyczki jak i jej oprocentowanie do wysokości wyżej wymienionej kwoty. Poręczenie udzielone zostało do 31 grudnia 2017 roku. W § 1 ust. 3 uchwały Rada Gminy postanowiła, że Gmina Nowa Słupia będzie ponosić odpowiedzialność za wymagalne zadłużenie dłużnika (tj. Związku Gmin Gór Świętokrzyskich w Bodzentynie) odpowiednio do wysokości i w okresach wykazanych w zamieszczonym w uchwale zestawieniu.

- w dniu 10 grudnia 2009 roku pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach (pożyczkodawcą) a Związkiem Gmin Gór Świętokrzyskich w Bodzentynie (pożyczkobiorcą) zawarta została umowa pożyczki Nr 110/09. Zgodnie z § 1 tej umowy pożyczkodawca udzielił pożyczkobiorcy pożyczki w kwocie 1.094.603,90 zł, oprocentowanej w wysokości 4,00% w stosunku rocznym, z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania „Ochrona naturalnych walorów przyrodniczych Gmin ZGGŚ – etap 3 i 4 Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Gminie Nowa Słupia; Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Gminie Waśniów”. W § 4 pożyczkobiorca zobowiązał się do dokonania zwrotu pożyczki w kwotach i terminach określonych w pkt I- XXVIII. Natomiast w §11 w/w umowy strony ustaliły, że zabezpieczeniem spłaty pożyczki, oprocentowania i kar umownych będzie weksel „in blanco” z klauzulą bez protestu wraz z deklaracją wekslową na kwotę 1.561.529 zł.

- w dniu 11 grudnia 2009 roku Wójt Gminy Nowa Słupia zawarł ze Związkiem Gmin Gór Świętokrzyskich porozumienie w sprawie poręczenia umowy pożyczki. W § 1 ust. 1 tego porozumienia stwierdzono, że gmina Nowa Słupia wyraża zgodę na zawarcie umowy pożyczki nr 110/09 z dnia 10 grudnia 2009 roku pomiędzy Związkiem Gmin Gór Świętokrzyskich w Bodzentynie a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

Z kolei w § 2 ust. 1 tego porozumienia znajduje się oświadczenie, iż Gmina

- poręcza wszelkie zobowiązania związku istniejące w chwili udzielenia poręczenia oraz mogące powstać w przyszłości z tytułu niewykonania spłaty pożyczki na warunkach określonych w umowie pożyczki. a ponadto

-zobowiązuje się względem WFOŚiGW w Kielcach do zwrotu udzielonej pożyczki powiększonej o należne oprocentowanie w przypadku braku spełnienia świadczenia ze strony związku.

Natomiast w § 3 ust. 1 i 2 zawartego przez Wójta Gminy porozumienia Gmina Nowa Słupia zobowiązała się do dokonywania zwrotu pożyczki w kwotach i terminach określonych w § 4 umowy pożyczki oraz do spełnienia zobowiązania za pożyczkobiorcę w terminie określonym w powiadomieniu o powstałych zaległościach od daty otrzymania powiadomienia poręczyciela jednocześnie wyrażając zgodę, że powiadomienie stanowi wezwanie do zapłaty w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego.

- w uchwale budżetowej na 2011 rok zaplanowano wydatki budżetowe kwotą 190.487 zł w dziale 757 „Obsługa długu publicznego” rozdział 75704 „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego” jako wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń. Również w budżecie na 2012 rok w w/w podziale zakłada się wydatki w kwocie 156.372zł.

- w 2011 roku Gmina otrzymała ze Związku noty księgowe, którymi Związek obciążył Gminę z tytułu rat pożyczki (4 noty) i odsetek (4 noty) na łączną kwotę 177.875,38 zł, w tym raty pożyczki stanowiły kwotę 156.371,00 zł, a odsetki od pożyczki 21.504,38 zł. Z załączonego pisma do noty księgowej Nr 10/WFOŚiGW/ods/2011 z dnia 30 marca 2011 roku wynika, że pożyczkodawca (WFOŚiGW) informował pożyczkobiorcę (ZGGS) o stanie zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki Nr 110/09 z dnia 10.12.2009 roku.

- Gmina dokonała zapłaty otrzymanych od Związku not. Wydatek z tego tytułu na rzecz Związku za 2011 rok został ujęty w ewidencji księgowej według podziałki dział 757 „Obsługa długu publicznego” rozdział 75704 „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego” paragraf 8020 „Wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń”.

Odnosząc się do powyższego stanu faktycznego należy przede wszystkim stwierdzić, że:

I. Udzielone uchwałą Nr VIII/76/09 poręczenie gminy do wysokości 1.287.877,78 zł tytułem zabezpieczenia spłaty pożyczki zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach przez Związek Gmin Gór Świętokrzyskich w Bodzentynie upoważniało Wójta Gminy do podjęcia czynności cywilno – prawnych związanych z zawarciem umowy poręczenia. Umowa poręczenia jest umową nazwaną (art. 876 – 887 k.c.). W umowie poręczenia - zgodnie z art. 876 § 1 Kodeksu cywilnego - poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie za dłużnika na wypadek, gdyby dłużnik swojego zobowiązania nie wykonał. Analiza w/w dokumentów wskazuje na to, że do zawarcia umowy poręczenia (do czego upoważniała Wójta Gminy uchwała Nr VIII/76/09 Rady Gminy w Nowej Słupii) w ogóle nie doszło. Zaznaczyć należy w tym miejscu, że nie było też potrzeby wykonania przez Wójta Gminy Nowa Słupia w/w uchwały Rady Gminy, gdyż Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach (pożyczkodawca) wraz ze Związkiem Gmin Gór Świętokrzyskich w Bodzentynie (pożyczkobiorcą) ustalił w §11 umowy pożyczki, że zabezpieczeniem spłaty pożyczki, oprocentowania i kar umownych będzie weksel „in blanco” z klauzulą bez protestu wraz z deklaracją wekslową na kwotę 1.561.529 zł. Ta forma zabezpieczenia spłaty zaciągniętej przez Związek pożyczki odpowiadała postanowieniom uchwały Nr 14/2009 z dnia 6 listopada 2009 r. Zgromadzenia Związku Gór Świętokrzyskich. Należy podkreślić, że weksel in blanco stanowił jedyną umowną formę zabezpieczenia spłaty pożyczki i poza nią strony w/w umowy pożyczki nie ustaliły żadnego dodatkowego zabezpieczenia, w tym w szczególności poręczenia Gminy Nowa Słupia. W tej sytuacji zasadne było uchylenie przez Radę Gminy w Nowej Słupii jej uchwały Nr VIII/76/09. Mimo, że w/w uchwała pozostała w obrocie prawnym należy stwierdzić, że czynność jakiej dokonał w imieniu Gminy Nowa Słupia Wójt Gminy w postaci zawarcia porozumienia w sprawie poręczenia umowy pożyczki nie miała umocowania ani przepisach powszechnie obowiązujących ani w w/w uchwale Rady Gminy w Nowej Słupii. Uchwała Rady Gminy Nowa Słupia Nr VIII/76/09 upoważniała Wójta do udzielenia poręczenia a zatem do zawarcia umowy poręczenia z

wierzycielem. Wobec faktu braku stosunku zobowiązaniowego pomiędzy wierzycielem a poręczycielem oświadczenie złożone w imieniu Gminy Nowa Słupia o treści zawartej w § 2 ust. 1 w/w porozumienia nie miało żadnej mocy prawnej i jako takie nie mogło powodować skutku prawnego w postaci powstania zobowiązania Gminy Nowa Słupia z tytułu poręczenia za dług Związku z tytułu zaciągniętej pożyczki. Także zobowiązanie się przez Wójta Gminy w § 3 ust. 1 porozumienia do dokonywania zwrotu pożyczki w kwotach i terminach określonych dla pożyczkobiorcy w § 4 umowy pożyczki nie posiadało żadnego prawnego umocowania i z tego względu było zobowiązaniem zaciągniętym bez upoważnienia.

Istotą poręczenia jest wykonanie przez poręczyciela zobowiązania względem wierzyciela w sytuacji gdyby dłużnik tego zobowiązania nie wykonał. Z analizowanego stanu faktycznego nie tylko wynika to, że do poręczenia przez Gminę w Nowej Słupii pożyczki zaciągniętej przez Związek w ogóle nie doszło, ale też to, że dokonywane z budżetu Gminy Nowa Słupia wydatki z tytułu poręczenia nie miały związku ze spłatami wymagalnych zobowiązań Związku z tytułu rat czy odsetek od zaciągniętej pożyczki. Z analizowanego stanu faktycznego wynika, że skoro w ogóle nie doszło do poręczenia przez Gminę Nowa Słupia umowy pożyczki zawartej przez Związek z WFOŚ i GW to bezpodstawne było również planowanie w uchwałach budżetowych na 2011 i 2012 wydatków w dziale 757 „Obsługa długu publicznego” rozdział 75704 „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego” § 8020 „Wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń”.

Nieprawidłowe zaplanowanie w budżecie na 2011 i 2012 wydatków w dziale 757 „Obsługa długu publicznego” rozdział 75704 „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego” § 8020 „Wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń” – co jak należy podkreślić nastąpiło w konsekwencji zawarcia przez Wójta Gminy porozumienia w sprawie poręczenia umowy pożyczki – nie uzasadnia też zdaniem Kolegium wydatków dokonywanych w ramach tej samej w/w klasyfikacji budżetowej jako wydatki z tytułu poręczenia.

Stosownie do art. 44 ust. 2 i ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane dokonywać wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków a wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Zdaniem Kolegium RIO w Kielcach uzasadnionym jak wyżej powyższe ustalenia potwierdzają, że doszło do naruszenia przez Wójta Gminy w Nowej Słupii zasad gospodarowania środkami publicznymi. W tym stanie rzeczy wniosek pokontrolny Nr 20.1 jest uzasadniony i prawidłowy.

II. Analizując zaistniały stan faktyczny nie można jednak pominąć faktu, że pożyczka zaciągnięta w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach przez Związek Gmin Gór Świętokrzyskich w Bodzentynie była przeznaczona na sfinansowanie zadania inwestycyjnego Gminy Nowa Słupia polegającego m.in. na budowie kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej. W tej sytuacji całkowicie uzasadnione byłyby spłaty tej pożyczki przez Związek ze środków otrzymywanych z budżetu Gminy Nowa Słupia, które powinny być zaplanowane w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo rozdział 01010 infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi § 6659 wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych. Nie można więc twierdzić, że udział finansowy Gminy Nowa Słupia w spłacie pożyczki zaciągniętej przez w/w Związek był nieuzasadniony a wpłaty w § 6659 ze środków z

budżetu Gminy Nowa Słupia, z których ZGGŚ dokonywałyby spłat rat pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW wraz z odsetkami byłyby bezpodstawne.

Bezpodstawne zdaniem Kolegium było planowanie i ponoszenie w 2011 i 2012 wydatków w dziale 757 „Obsługa długu publicznego” rozdział 75704 „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego” § 8020 „Wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń” i zgodne z ponoszenie wydatków z tytułu poręczeń - co jak raz jeszcze należy podkreślić nastąpiło w konsekwencji zawarcia przez Wójta Gminy porozumienia w sprawie poręczenia umowy pożyczki.

Całkowicie uzasadnione natomiast byłyby wydatki zaplanowane i zrealizowane na rzecz Związku w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo rozdział 01010 infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi § 6659 wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych, z których Związek dokonywałby spłat rat pożyczki wraz z odsetkami zaciągniętej w WFOŚiGW

Z uwagi na to, że we wniosku pokontrolnym Nr 20.2, nie doprecyzowano, do jakich wydatków odnosi się żądanie zwrotu i stwierdzenie bezpodstawności ich poniesienia zastrzeżenie do tego wniosku należało uwzględnić.

II. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 25.2 o treści:

„W przypadku niezłożenia tych informacji bezzwłocznie wzywać podatników do ich złożenia i żądać od podatnika złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn ich niezłożenia, stosownie do przepisów art. 274a § 1, w związku z art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.)”.

Kolegium RIO w Kielcach ustaliło, że wniosek ten był częścią wniosku pokontrolnego 25, który dotyczył nieprawidłowości polegającej na tym, że osoby fizyczne nie wywiązały się z obowiązku złożenia informacji na podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny a organ podatkowy nie podjął czynności w celu wyegzekwowania od tych podatników informacji podatkowych. W wystąpieniu pokontrolnym określono wnioski nr 25.1-25.3 dotyczące powyższej nieprawidłowości. Złożone przez Wójta Gminy zastrzeżenia dotyczą tylko wniosku 25.2.

Uprawnienie przyznane organom podatkowym zgodnie z art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) polega na tym, że organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku. W świetle powyższego przepisu na organie podatkowym nie ciąży obowiązek bezzwłocznego wzywania podatników do złożenia informacji na podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny i żądania od podatnika złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia tych informacji.

Kolegium RIO w Kielcach uważa jednak za wskazane korzystanie przez organ podatkowy z uprawnienia wynikającego z art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej. Podatnicy - osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu odpowiednio informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, informację o gruntach i informację o lasach, stosownie do przepisów art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 o podatkach i opłatach

lokalnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), art. 6a ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.). Organ podatkowy poprzez korzystanie ze swojego uprawnienia określonego art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa powinien dążyć do wyegzekwowania od podatników ich obowiązków związanych ze składaniem w/w informacji. Ordynacja Podatkowa przewiduje możliwość stosowania wobec podatników kar porządkowych, mających charakter finansowego środka dyscyplinującego stronę postępowania podatkowego. Aby kara taka mogła być nałożona, organ podatkowy musi najpierw wezwać podatnika do złożenia deklaracji, jej korekty lub wyjaśnień.

Należy zaznaczyć, że z otrzymanej w dniu 9 maja 2012 roku informacji Wójta Gminy Nowa Słupia o realizacji wniosków pokontrolnych wynika, że podatnicy będący osobami fizycznymi zostaną wezwani do wypełnienia obowiązku składania informacji podatkowych, a w przypadku odmowy zawiadomiony zostanie właściwy Urząd Skarbowy. Powyższa informacja potwierdza prawidłowość rozumienia przez organ podatkowy reguł postępowania zmierzających do wyegzekwowania przez ten organ przedmiotowych dokumentów niezbędnych dla wymiaru podatku.

Mając na uwadze to, że art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa nie zobowiązuje ale jedynie uprawnia organy podatkowe do żądania złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wzywania do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku należy zdaniem Kolegium uwzględnić zastrzeżenie do wniosku pokontrolnego Nr 25.2

III.1. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 27.2 o treści

„W przypadku ustalenia, że podatnik nie żyje – wydawać decyzje o odpowiedzialności spadkobierców za zobowiązania podatkowe spadkodawcy, po przeprowadzeniu postępowania o nabycie spadku (art. 1025 Kodeksu Cywilnego), stosownie do przepisów art. 100, w związku z art. 102 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Jeżeli przedmiot opodatkowania pozostaje w posiadaniu samoistnym – wydać i doręczyć decyzję ustalającą wysokość zobowiązania podatkowego posiadaczowi samoistnemu, na którym zgodnie z przepisami materialnego prawa podatkowego ciąży obowiązek podatkowy”.

Kolegium RIO w Kielcach ustaliło na podstawie wyciągu z protokołu pokontrolnego oraz wystąpienia pokontrolnego, że w decyzjach wymiarowych wskazywano i przypisywano podatek osobom nieżyjącym a na potwierdzeniach odbioru decyzji z sołectwa Nowa Słupia znajdowała się pieczęć sołtysa i nieczytelny podpis, zamiast daty i podpisu podatnika. Podatki dla osób fizycznych były więc przypisywane na kontaktach podatników bez względu na fakt, czy decyzja została podatnikowi doręczona czy nie doręczona. Stwierdzony stan faktyczny wskazywał na to, że zaniechano podjęcia czynności dla ustalenia następców prawnych wobec nieżyjących podatników podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych. Zgodnie z art. 100 § 1 Ordynacji podatkowej organy podatkowe właściwe ze względu na ostatnie

miejsce zamieszkania spadkodawcy orzekają w odrębnych decyzjach o zakresie odpowiedzialności poszczególnych spadkobierców lub określają wysokość nadpłaty albo zwrotu podatku. A zatem ustalenie spadkobiercy umożliwiłoby wydanie decyzji podatkowych na podstawie art. 100, w związku z art. 102 w/w ustawy Ordynacja podatkowa.

Zgodnie z art. 1025 § 1 Kodeksu cywilnego sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. A zatem każdy, kto ma interes w powstaniu skutków prawnych związanych z wydaniem postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po określonym spadkodawcy jest uprawniony do wszczęcia postępowania o stwierdzenie nabycia spadku. Zdaniem Kolegium w grupie podmiotów do tego uprawnionych znajduje także wójt, jako reprezentant gminy będącej wierzycielem należności podatkowej (publicznoprawnej) albowiem ma on interes w ustalaniu następców prawnych spadkodawcy (zgodnie z art. 1c ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844, z późn. zm.) organem podatkowym właściwym w sprawach podatków i opłat unormowanych w powyższej ustawie- w tym podatku od nieruchomości- jest wójt).

W ustalonym przez Kolegium stanie prawnym i faktycznym wniosek pokontrolny Nr 27.2 uznać należy za uzasadniony i prawidłowy.

III. 2. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 27.3 o treści:

„Przypisu podatku na koncie podatnika dokonywać pod datą skutecznego doręczenia decyzji organu podatkowego, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375)”

Kolegium RIO w Kielcach ustaliło, że wniosek ten będący częścią wniosku pokontrolnego 27 odnosił się do stwierdzonych przypadków dokonywania na kontach podatników przypisu podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych oraz opłacanego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego, pomimo że decyzja wymiarowa nie została podatnikowi doręczona. Na potwierdzeniach odbioru decyzji z sołectwa Nowa Słupia znajdowała się pieczętka sołtysa i nieczytelny podpis, zamiast daty i podpisu podatnika Tak więc podatki dla osób fizycznych były przypisywane na kontach podatników bez względu na fakt, czy decyzja została podatnikowi doręczona czy nie doręczona.

Ocena prawidłowości kwestionowanego w/w wniosku pokontrolnego nie jest możliwa w oderwaniu od ustaleń faktycznych i prawnych dotyczących zaistniałej sytuacji. W treści wystąpienia pokontrolnego wskazano naruszenie art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) w związku z § 4 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 112, poz. 761).

Stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) do udokumentowania przypisów lub odpisów

podatków służą decyzje. Natomiast art. 21 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej wskazuje, że zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania.

Zdaniem Kolegium RIO w Kielcach fakt, iż w treści kwestionowanego wniosku pokontrolnego wskazano wyłącznie § 4 ust. 2 pkt 2 w/w rozporządzenia nie zmienia istoty wniosku, która wprost wywiedziona jest z art. 21 § 1 pkt. 2. Ordynacji podatkowej i sprowadza się do prawidłowego w związku ze stwierdzoną nieprawidłowością wskazania, że przypisu podatku na koncie podatnika należy dokonywać pod datą skutecznego doręczenia decyzji organu podatkowego. Dopóki bowiem decyzja nie zostanie doręczona stronie w sposób zgodny z przepisami Kodeksu Postępowania administracyjnego (dział I rozdział 8) o doręczeniach zobowiązanie podatkowe nie powstaje. Zatem przypisu podatku na koncie podatnika (osoby fizycznej) nie można dokonać jeżeli decyzja nie została prawidłowo doręczona.

Należy zauważyć, że z otrzymanej w dniu 9 maja 2012 roku informacji Wójta Gminy Nowa Słupia o realizacji wniosków pokontrolnych wynika, że przypisy należności podatkowych zostaną udokumentowane kopiami decyzji wymiarowych wraz z potwierdzeniem ich odbioru (wniosek Nr 26.2), oraz że podatnicy mają dokonywane przypisy na kontach na podstawie doręczonych decyzji, zgodnie z datą na potwierdzeniu odbioru (wniosek Nr 27.4), a przypisu podatku na koncie podatnika oraz w rejestrze przypisów i odpisów dokonuje się obecnie pod datą doręczenia decyzji (wniosek Nr 33.1). Powyższa informacja potwierdza prawidłowość rozumienia przez Wójta Gminy jako organu podatkowego reguł postępowania związanych z powstawaniem i realizowaniem zobowiązań podatkowych.

IV. 1. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 29.2 o treści:

„Zaniechać umarzania podatku, o który podatnik nie wnioskował oraz rat podatku, które na dzień złożenia wniosku nie stanowią zaległości podatkowych, stosownie do art. 67a § 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa”

Kolegium RIO w Kielcach na podstawie wyciągu z protokołu pokontrolnego ustaliło że w/w wniosek odnosi się do stwierdzonych przypadków udzielania dla osób fizycznych ulgi w postaci umorzenia zaległości w podatku leśnym i w podatku od nieruchomości pomimo, że podatnik nie wnioskował o umorzenie w/w podatków. W związku z tym zdaniem Kolegium w/w wniosek jest w pełni uzasadniony i prawidłowy na gruncie wymienionego w tym wniosku przepisu Ordynacji podatkowej.

W ocenie Kolegium wniosek pokontrolny Nr 29.2 w żaden sposób nie stanowi ograniczenia uprawnienia organu podatkowego do stosowania przepisu art. 67d Ordynacji podatkowej, bowiem organ podatkowy może z urzędu udzielać ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, o których mowa w art. 67a § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej jeżeli:

- 1) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne;
- 2) kwota zaległości podatkowej nie przekracza pięciokrotnej wartości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym;
- 3) kwota zaległości podatkowej nie została zaspokojona w zakończonym postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym;

4) podatnik zmarł, nie pozostawiając żadnego majątku lub pozostawił ruchomości niepodlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów albo pozostawił przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty 5.000 zł, i jednocześnie brak jest spadkobierców innych niż Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego oraz nie ma możliwości orzeczenia odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej.

Należy zauważyć, że z otrzymanej w dniu 9 maja 2012 roku informacji Wójta Gminy Nowa Słupia o realizacji wniosków pokontrolnych wynika, że postępowania podatkowe prowadzone będą zgodnie z treścią składanych wniosków, a decyzje w sprawie ulg w zapłacie podatku odnosić się będą wyłącznie do zgłoszonego żądania (wniosek Nr 29.1). Powyższa informacja obecnie potwierdza prawidłowość rozumienia przez Wójta Gminy jako organu podatkowego reguł postępowania związanych z umarzaniem należności podatkowych.

IV. 2. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 29.5 o treści:

„W wydawanych decyzjach zawierać uzasadnienie faktyczne, oceniające zebrany materiał dowodowy, stosownie do art. 210 § 4 Ordynacji podatkowej. Wyeliminować szablony decyzji, które z zasady nie zawierają uzasadnienia faktycznego w indywidualnej sprawie”

Kolegium RIO w Kielcach na podstawie wyciągu z protokołu pokontrolnego ustaliło, że decyzje ulgowe wydane w 2010 roku dla osób fizycznych w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości, podatku rolnym i podatku leśnym były wydawane na opracowanym szablonie, kopiowanym w wersji elektronicznej do każdej sprawy, które zawierały w swojej treści niczym nie różniące się uzasadnienia.

Art. 210 § 4 Ordynacji podatkowej stanowi, że uzasadnienie faktyczne decyzji zawiera w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności, uzasadnienie prawne zaś zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa. Zgodnie z art. 210 § 5 w/w ustawy można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony. Nie dotyczy to decyzji wydanej na skutek odwołania bądź, na podstawie której przyznano ulgę w zapłacie podatku.

Zdaniem Kolegium wydawanie w 2010 roku decyzji ulgowych dla osób fizycznych w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w w/w podatkach na opracowanym szablonie, kopiowanym w wersji elektronicznej do każdej sprawy, nie zawierających żadnych różnic w treści uzasadnienia uprawniało do sformułowania w/w wniosku pokontrolnego, który wobec stwierdzonego faktu niewykonywania dyspozycji art. 210 § 4 Ordynacji podatkowej był w pełni prawidłowy.

IV. 3. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 29.6 o treści:

„W decyzjach dotyczących umorzenia zaległości w podatkach określać kwoty umorzonych odsetek od umorzonych zaległości, stosownie do art. 67a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa”.

Kolegium RIO w Kielcach na podstawie wystąpienia pokontrolnego oraz wyciągu z protokołu kontroli ustaliło, że w 4 decyzjach nie określono kwoty umorzonych odsetek od umorzonych zaległości. W konsekwencji umorzonych odsetek w kwocie 391,00 zł nie wykazano w § 0910

„Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat” w kolumnie "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja Podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy" w sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31.12.2010 roku.

Zgodnie z art. 67a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa umorzenie zaległości podatkowej powoduje również umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub w takiej części, w jakiej została umorzona zaległość podatkowa. Celem zapewnienia zgodności danych pomiędzy ewidencją księgową a danymi w/w sprawozdania Rb-27S kwotę umorzonych odsetek za zwłokę należy przypisać w rejestrze przypisów i odpisów, a następnie odpisać - zgodnie z decyzją podjętą przez organ podatkowy, która służy do udokumentowania przypisów lub odpisów. W związku z powyższym rozstrzygnięcie decyzji musi obejmować również kwotę umorzonych odsetek. Nawiązując do przywołanego przez Wójta Gminy w jego zastrzeżeniach wyroku WSA z dnia 28.08.2008 r. sygn. akt I SA/P 603/08 należy stwierdzić, że wyroki sądowe rozstrzygające w sprawach indywidualnych nie stanowią wykładni prawa.

V. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 30.2 o treści:

„ Sprostować w drodze postanowienia oczywiste błędy w/w decyzjach, stosownie do art. 215 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa”

w pierwszej kolejności Kolegium RIO w Kielcach stwierdziło, że wnosząc zastrzeżenie do tego wniosku Wójt Gminy Nowa Słupia nie sformułował w stosunku do tego wniosku zarzutu naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie a jedynie wskazał na wewnętrzną sprzeczność pomiędzy w/w wnioskiem a wnioskiem 24.2. Brak było więc - zgodnie z art. 9 ust. 4 w/w ustawy o r.i.o. - podstawy do zgłoszenia kwestionowanego wniosku.

W tej sytuacji Kolegium RIO w Kielcach ogranicza się jedynie do wskazania, iż wnioski 24.2. i Nr 30.2 odnoszą się do różnych rodzajów nieprawidłowości (wniosek 24.2. do naruszenia prawa a wniosek Nr 30.2 do stwierdzonych oczywistych omyłek). Niemniej jednak z uwagi na brak podstawy do złożenia zastrzeżenia wniosek 30.2 nie może być uwzględniony.

VI. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 39 o treści:

„Kosztami prowadzenia rachunku bankowego Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych obciążać Urząd Gminy, stosownie do art. 10 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.)”.

Kolegium RIO w Kielcach ustaliło, że w 2010 r. ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych dokonano wydatku w łącznej kwocie 45,00 zł, z tytułu prowizji pobieranych przez bank za realizację operacji wypłat z tego rachunku.

Zgodnie z art. 1 w związku z art. 2 w/w ustawy zakładowy fundusz świadczeń socjalnych przeznaczony jest na finansowanie działalności socjalnej organizowanej na rzecz osób uprawnionych do korzystania z Funduszu, na dofinansowanie zakładowych obiektów socjalnych oraz na tworzenie zakładowych żłobków, klubów dziecięcych, przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego. Fundusz tworzą wskazani w ustawie pracodawcy, którzy na

podstawie art. 10 w/w ustawy ponoszą również koszty administrowania funduszem. Zgodnie z art. 12 w/w ustawy środki funduszu są gromadzone na odrębnym rachunku bankowym.

Analizując powyższe przepisy brak jest podstaw prawnych do uznania za prawidłowe ponoszenie wydatków z z.f..s na cele związane z prowadzeniem rachunku funduszu. Zasadne też jest wskazanie na pismo Ministerstwa Finansów z 30 grudnia 1998 roku nr PB3-5656/722/571/98, w którym także MF prezentuje pogląd, iż administrowanie środkami ZFŚS oznacza m.in. obowiązek ponoszenia przez pracodawcę określonych kosztów związanych z prowadzeniem rachunku bankowego Funduszu, niezbędnych do jego prawidłowego funkcjonowania w zakładzie pracy.

VII. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 40 o treści:

„Ustalić zasady przekazywania i rozliczania dotacji podmiotowych udzielanych z budżetu dla samorządowych instytucji kultury, stosownie do art. 247 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)”.

Kolegium RIO w Kielcach stwierdza, że zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity Dz.U. z 2012 Nr 406) podstawą gospodarki finansowej instytucji kultury jest plan finansowy ustalony przez dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji organizatora. W przypadku zaplanowania w uchwale budżetowej j.s.t. będącej organizatorem instytucji kultury wydatków w formie dotacji podmiotowej – dotacja taka musi zostać uwzględniona w planie finansowym dotowanej instytucji. Organ stanowiący – wobec braku w w/w ustawie przepisów regulujących zasady ustalania wysokości dotacji dla instytucji kultury ma pełną swobodę w decydowaniu o wielkości środków zaplanowanych jako wydatek w formie dotacji dla instytucji kultury. Dotacje realizowane z budżetu j.s.t. będącej organizatorem instytucji kultury zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej mogą mieć formę dotacji:

- 1) podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów,
- 2) celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji,
- 3) celowej na realizację wskazanych zadań i programów.

Samorządowe instytucje kultury jako jednostki, o których mowa w art. 265 ust.1 ustawy o finansach publicznych składają w terminach określonych w w/w przepisie informację półroczną oraz sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego. Formę i zakres informacji półrocznej określa organ stanowiący, który może np. zobowiązać instytucję kultury do szczegółowego odniesienia się do wydatków z przyznanej dotacji. Zasady i tryb zwrotu dotacji regulują przepisy zawarte w ustawie o finansach publicznych (art. 250 -253).

Natomiast w art. 247 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn.zm.) wskazany jest jedynie organ (organ wykonawczy) , który sprawuje ogólny nadzór nad realizacją określonych uchwałą budżetową dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Nie można uznać w ocenie Kolegium, że w/w przepis określa inne niż nadzór nad realizacją dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów budżetu uprawnienia dla organu wykonawczego. W szczególności nie uprawnia do ustalania zasad przekazywania i rozliczania dotacji podmiotowych udzielanych z

budżetu dla samorządowych instytucji kultury. W związku z powyższym zastrzeżenie do wniosku Nr 40 jest zdaniem Kolegium w pełni uzasadnione.

VIII. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 41.2 o treści:

„Dotacje podmiotowe dla samorządowych instytucji kultury udzielać i rozliczać wyłącznie na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie określonym w ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, stosownie do art. 131 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)”.

Kolegium RIO w Kielcach na podstawie wystąpienia pokontrolnego oraz wyciągu z protokołu kontroli ustaliło, że w/w wniosek dotyczył stwierdzenia nieprawidłowości opisanej w pkt 41 wystąpienia, polegającej na wydatkowaniu kwoty 4.250 zł na Sesję Rady Gminy z dnia 30.12.2009 roku ze środków dotacji podmiotowej udzielonej w 2010 roku instytucji kultury p.n. Gminny Ośrodek Kultury w Nowej Słupi z siedzibą w Rudkach. Należy podkreślić, że wniosek pokontrolny Nr 41.2 sformułowany na okoliczność zaistnienia w/w stanu faktycznego obliguje przede wszystkim do tego, aby dotacje podmiotowe dla samorządowych instytucji kultury udzielać i rozliczać wyłącznie na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie określonym w ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Wniosek ten jest w kontekście zaistniałego stanu faktycznego uzasadniony i uprawniony zarówno na gruncie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej jak i art. 131 ustawy o finansach publicznych. Zamieszczenie tego przepisu (art. 131 u.f.p.) w dziale III ustawy o finansach publicznych odnoszącym się do wieloletniego planu finansowego państwa i ustawy budżetowej zdaniem Kolegium nie stanowi przeszkody do stosowania tego przepisu także w odniesieniu do dotacji (w tym dotacji podmiotowej) udzielanych z budżetu j.s.t. Należy zwrócić w tym miejscu uwagę na treść art. 126 w/w ustawy, w której zawarta jest definicja dotacji odnosząca się również do dotacji z budżetu j.s.t. Przepisy zamieszczone w dalszej kolejności po art. 126 (art. 127-131) zawierają regulacje dotyczące rodzajów dotacji (w tym ich definicje) , które również są udzielane z budżetów j.s.t. Nie ma zatem podstaw prawnych do uznania argumentacji Wójta Gminy dotyczącej w/w wniosku, gdyż wskazanie w treści wniosku pokontrolnego Nr 41.2 art. 131 ustawy o finansach publicznych było właściwe.

IX. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 42.7 o treści:

„Zaprzestać zawierania w umowach odpłatnych zapisów w zakresie terminów płatności dopuszczających możliwość kredytowania gminy przez wykonawcę”

Kolegium RIO w Kielcach stwierdza, że brak jest podstaw prawnych do sformułowania w/w wniosku. Należy zatem uwzględnić zastrzeżenie Wójta Gminy Nowa Słupia dotyczące tego wniosku. Obowiązująca w obrocie gospodarczym zasada swobody umów powoduje, że strony umowy mają swobodę w zakresie określenia terminu i sposobu płatności. W odniesieniu do umów zawieranych przez jednostki samorządu terytorialnego istnieją oczywiście pewne ograniczenia tej swobody - jak na przykład obowiązuje zakaz istotnych zmian postanowień

zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany. Należy też wskazać na obowiązującą i istotną w zakresie ustalania terminów płatności ustawę z 12 czerwca 2003 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2003 Nr 139 poz. 1323 ze zm.), z której wynikają określone prawa wierzyciela (wykonawcy) do uzyskania odsetek (w szczególności art. 5-7 tej ustawy). Żaden jednak przepis prawa nie daje umocowania do formułowania wniosku obligującego do zaprzestania zawierania w umowach zawieranych przez Gminę odpłatnych zapisów w zakresie terminów płatności dopuszczających możliwość kredytowania gminy przez wykonawcę.

X. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 44.3 o treści:

„W sytuacji stwierdzenia niezgodności lub rozbieżności w dokumentacji projektowej żądać od kierownika budowy oraz inspektora nadzoru inwestorskiego stosownego powiadomienia o tym fakcie na piśmie oraz dokonania wpisu w dzienniku budowy, wstrzymując roboty budowlane celem podjęcia dalszych działań, stosownie do art. 22 pkt 5 i art. 25 pkt 1 art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.)”.

Kolegium RIO w Kielcach stwierdza, iż oczywistym jest, stosownie do art. 22 pkt 5 ustawy Prawo budowlane, że do podstawowych obowiązków kierownika budowy należy zawiadomienie inwestora o wpisie do dziennika budowy dotyczącym wstrzymania robót budowlanych z powodu wykonywania ich niezgodnie z projektem zaś zgodnie z art. 25 ust. 1 w/w ustawy do podstawowych obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego należy m.in. reprezentowanie inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Na podstawie wyciągu z protokołu kontroli Kolegium RIO ustaliło, że wniosek związany był z obowiązkiem inwestora polegającym na właściwym zorganizowaniu procesu budowy. Inwestor był informowany o zaistniałej sytuacji na budowie i pomimo tego nie podjął stosownych działań dopuszczając do realizacji inwestycji niezgodnie z posiadaną dokumentacją projektową. Powierzenie inspektorowi nadzoru czynności reprezentowania inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej nie może stanowić przesłanki do wyłączenia się inwestora jakim jest gmina z przebiegu procesu budowlanego w takim stopniu, że inwestor ten nie egzekwuje obowiązków kierownika budowy oraz inspektora nadzoru inwestorskiego. Uwzględniając zaistniałe okoliczności faktyczne wniosek pokontrolny Nr 44.3 uznać należy za właściwy.

Reasumując przeprowadzone wyżej przedstawione ustalenia dotyczące zastrzeżeń złożonych przez Wójta Gminy Nowa Słupia do wniosków Nr 20, 25.2, 27.2, 27.3, 29.2, 29.5, 29.6, 30.2, 39, 40, 41.2, 42.7 oraz 44.3 zawartych wystąpieniu pokontrolnym z dnia 10.04.2012 r. Kolegium stwierdziło jak w sentencji.

Przewodniczący Kolegium